

**ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH
im. Fryderyka Chopina**

ul. Bednarska 11, 00-310 Warszawa,
TEL.: (22) 826 63 14; (22) 827 71 32, sekretariat@bednarska.art.pl

**Szkolny Program
Wychowawczo-Profilaktyczny**

Warszawa 2022/2023

Spis treści

Literatura przedmiotu.....	3
CZĘŚĆ I	5
1. Preambuła	5
2. Podstawy prawne	6
3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego	7
4. Misja i wizja szkoły.....	8
5. Sylwetka absolwenta	9
6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej	9
7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych	10
8. Ogólne założenia programu profilaktyczno-wychowawczego.....	12
9. Uczestnicy i realizatorzy programu profilaktyczno-wychowawczego	12
CZĘŚĆ II	14
1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego	14
2. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2022/202	14
3. Diagnoza aktualnych potrzeb	15
4. Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego	15
5. Wykaz specjalistycznych placówek	16
6. Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2022-2023	16

Literatura przedmiotu

- Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów. Warszawa 2020, MEN, dostęp: <https://www.ore.edu.pl/2020/09/bezpieczna-szkola-poradnik/>
- Bissinger-Ćwierz U., Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej. Poradnik dla nauczycieli klas instrumentalnych zawierający ponad 50 ćwiczeń i zabaw wspomagających grę na instrumencie. Warszawa 2016, CEA, dostęp: https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne_metody_pracy.pdf
- Bissinger-Ćwierz U., Nogaj A. A. (red.) Strategie radzenia sobie z tremą: w kształceniu muzycznym oraz w zawodzie muzyka. Warszawa 2018, Difin, dostęp: <https://ksiegarnia.difin.pl/strategie-radzenia-sobie-z-trema-w-ksztalceniu-muzycznym-oraz-w-zawodzie-muzyka>
- Bissinger-Ćwierz U., Metody aktywizujące w szkolnej i pozaszkolnej edukacji muzycznej. Warszawa 2019, Difin, dostęp: <https://difin.pl/metody-aktywizujace-w-szkolnej-i-pozaszkolnej-edukacji-muzycznej-poradnik-dla-nauczycieli-i-animatorow>
- Gaś Z., Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP.
- Macander D., Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej. Warszawa 2017, ORE, dostęp: <https://www.ore.edu.pl/2017/05/program-wychowawczo-profilaktyczny/>
- Nogaj A. A. , Psychologiczne kompetencje nauczycieli w świetle wybranych trudności uczniów szkół muzycznych. W: L. Kataryńczuk-Mania, G. Mania (red.) Konteksty kultury, konteksty edukacji – wielowymiarowość kształcenia artystycznego i upowszechniania kultury. Kraków – Skarbona 2019, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, dostęp: <http://psychologdlamuzyka.pl/wp-content/uploads/2020/05/Nogaj-Psychologiczne-kompetencje-n-li-Krakow.pdf>
- Nogaj A. A., Korzyści wynikające z kształcenia muzycznego. Zeszyty Psychologiczno- Pedagogiczne Centrum Edukacji Artystycznej, 2017, 4(1), dostęp: <http://psychologdlamuzyka.pl/wp-content/uploads/2019/10/Nogaj-Korzyści-wynikające-z-edukacji-muz...-ZPPP-CEA-nr-4-1.pdf>
- Nowicka M, Wzorek A., Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego – Program Promocji i Profilaktyki dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Warszawa 2017. Instytut Edukacji Pozytywnej, dostęp: <https://myslepozytywnie.pl/publikacje/Program%20profilaktyczny%20dla%20szkoly%20ponadpodstawowej.pdf>
- Porzak R.(red.), Profilaktyka w szkole. Stan i rekomendacje dla systemu oddziaływań profilaktycznych w szkole. Lublin 2019. Fundacja „Masz Szansę”, dostęp: https://https://profilaktycy.pl/images/zasoby_pliki/ksiazka/Profilaktyka_w_szkole.pdf
- Śmieszalska J., Profilaktyka dolegliwości wynikających ze specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf
- Wojtanowska-Janusz B., Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej

uczniów szkół muzycznych. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 4, Warszawa 2017, dostęp:
<https://cea-art.pl/pub/CEA-z-4-maly.pdf>

CZĘŚĆ I

1. Preambuła

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina jest efektem dyskusji zogniskowanej wokół zagadnień i problemów dotyczących konkretnej społeczności szkolnej. Oprócz opisu strategii wspierania uczniów w ich rozwoju, kształtowania osobowości artystycznej, a także ukazania sposobów radzenia sobie z trudnościami wynikającymi ze specyfiki nauczania w szkole muzycznej, zawiera opis oczekiwań postaw moralnych, kształtowania zachowań wychowanków i rozwijania szeroko rozumianej wrażliwości muzycznej.

Specyficzny charakter Zespołu Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina wynika z faktu istnienia obok siebie wydziałów instrumentalnych i wydziału wokalnego dla młodzieży niepełnoletniej i pełnoletniej, jak i Policealnego Studium Jazzu dla osób dorosłych. Problemy doskonalenia artystycznego obejmują zatem nie tylko podwyższanie umiejętności młodzieży w dziedzinie gry na instrumencie i w śpiewie, ale także poznawanie nowych obszarów muzycznych, począwszy od nowych stylów, nowych sposobów interpretacji i wykonawstwa.

Proces wychowania to także dążenie do perfekcji, praca nad odkrywaniem i pogłębianiem wartości artystycznych, praca nad rzetelnym profesjonalizmem, która nigdy nie ma kresu. Młodzież szkolna i dorośli uczniowie Policealnego Studium Jazzu, mają zatem wspólną płaszczyznę porozumienia jaką jest muzyka, rodzaj szczególnej emocji jaką wzbudza w człowieku kontakt ze sztuką i nieustanne dążenie do ideału.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania oraz szkolnym zestawem programów nauczania. Założeniem działań wychowawczo-profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej: uczniów, ich rodziców, nauczycieli oraz pracowników administracji.

2. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483).
- Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r., nr 120, poz. 526).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1991 r., nr 95, poz. 425 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 1982 r., nr 3, poz. 19 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1995, nr 10, poz. 55 z późn. zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982, nr 35, poz. 230 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005, nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005, nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. 1994, nr 111, poz. 535 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie *Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022* (Dz.U. 2017, poz. 458).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie *zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie *podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego* (Dz.U. z 2019 r., poz. 1637 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie *ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych* (Dz.U. z 2019 r., poz. 1247 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie *warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne* (Dz.U. z 2017 r., poz. 2058).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie *zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie *warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (Dz.U. z 2017 r., poz. 1578 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie *orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz.U. z 2017 r., poz. 1743).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie *bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz.U. 2003, nr 6, poz. 69 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 sierpnia 2016 r. w sprawie *sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz.U. 2016, poz. 1375).

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Fryderyka Chopina w Warszawie powstała w 1883 roku jako Szkoła Muzyczna przy Warszawskim Towarzystwie Muzycznym, którego prezesem był Stanisław Moniuszko. W 1919 roku w uznaniu zasług Szkoła otrzymała nazwę i uprawnienia „Wyższej Szkoły Muzycznej imienia Fryderyka Chopina”.

Z inicjatywy prof. Jerzego Żurawlewa Szkoła w 1927 roku Międzynarodowe Konkursy Pianistyczne im. Fryderyka Chopina a z inicjatywy Adama Wieniawskiego od 1935 roku organizowano tu Międzynarodowe Konkursy Skrzypcowe im. Henryka Wieniawskiego.

W 1950 r. Szkoła otrzymała nazwę Średniej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina i została upaństwowiona. Kształcenie prowadzono w klasach instrumentalnych i klasie wokalne, którą w późniejszych latach rozbudowano o Sekcję Piosenki Aktorskiej. Wykształciła ona wielu znanych polskich piosenkarzy, m.in. Edytę Geppert i Andrzeja Rosiewicza.

W 1992 roku powołano w Szkole jedyny w owym czasie w średnim szkolnictwie muzycznym w Polsce Wydział Jazzu. Zasięg kształcenia Wydziału rozszerzony został o powołane przy Szkole Policealne Studium Jazzu. Równocześnie z powołaniem Policealnego Studium Jazzu, w 1997 roku Szkoła przekształcona została w Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina. W grudniu 2005 r. Studium otrzymało imię Henryka Majewskiego – wybitnego trębacza jazzowego, współtwórcy Wydziału Jazzu i Studium oraz wicedyrektora Szkoły.

Wśród wybitnych uczniów i absolwentów, odnoszących sukcesy w Polsce i za granicą należy wymienić: Zdzisławę Donat, Jerzego Artysza, Jadwigę Rappe, Jerzego Knetiga, Annę Malewicz-Madey, Leonarda Mroza, Jadwigę Kotnowską, Pawła Skrzypka, Wandę Głowacką i Artura Rucińskiego. Wielu z nich obecnie wróciło do Szkoły jako jej wybitni pedagodzy.

Od 6 listopada 2014 r. Szkoła prowadzi zajęcia w dwóch lokalizacjach. Główna siedziba mieści się przy ulicy Bednarskiej 11, natomiast przy ulicy Połczyńskiej 56 - część dydaktyczna Koncertowego Centrum Edukacji Muzycznej.

O wysokim poziomie nauczania Szkoły świadczy bardzo duże zainteresowanie kształceniem. Co roku do rekrutacji przystępuje ponad 100 kandydatów, zasilając szeregi wychowanków. W efekcie Szkoła liczy około 400 uczniów w wieku od 12 do 24 lat.

Szkoła wykształciła laureatów wielu konkursów oraz stypendystów różnych Funduszy, w tym MKiDN. Absolwenci dostają się na uczelnie muzyczne w kraju i za granicą (Wielka Brytania, Niemcy, Austria, Holandia, Belgia). Niektórzy z nich wybierają też kierunki muzyczne na uniwersytetach (muzykologia, muzykoterapia, reżyseria dźwięku) a pozostali stają się pełnowartościowymi odbiorcami sztuki.

Współpracujemy z UMFC, innymi szkołami muzycznymi w Polsce, ambasadą USA (w zakresie muzyki jazzowej), domami kultury, ośrodkami pomocy społecznej.

Organizujemy uroczyste ślubowania uczniów nowo przyjętych a Rada Rodziców aktywnie współdziała z gronem uczniów i nauczycieli.

4. Misja i wizja szkoły

Misja szkoły

Misją Szkoły, oprócz pełnienia funkcji dydaktycznej, jest dążenie do harmonijnego rozwoju ucznia, zarówno w sferze artystycznej, intelektualnej, psychicznej, fizycznej, emocjonalnej, estetycznej, jak i społecznej.

Stwarzamy warunki sprzyjające rozwojowi dzieci wrażliwych na muzykę oraz dajemy podstawy wykształcenia muzycznego, wdrażając do samodzielności i pomagając w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji.

Stawiamy sobie za cel kształcenie i wychowanie w duchu poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, umiłowania ojczyzny jak również otwarcia na wartości kulturalne innych narodów. Podejmujemy działania mające wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych, tolerancyjnych i humanitarnych.

Szkoła jest miejscem, w którym kształtują się postawy społeczne. Poprzez kultywowanie i tworzenie tradycji Szkoły oraz wspieranie działań zespołowych budujemy więź pomiędzy wszystkimi członkami naszej społeczności. Uczymy szacunku dla drugiego człowieka, jego poglądów i zainteresowań.

Tworzymy warunki do rozbudzania potrzeby przeżyć i doświadczeń muzycznych, rozpoznawania własnych talentów, a także do rozumienia muzyki i jej znaczenia dla kultury. Wprowadzamy w świat wiedzy i muzyki. Uczymy systematyczności, odpowiedzialności oraz profesjonalizmu, przygotowując do aktywnego i twórczego udziału w życiu artystycznym, kulturalnym i społecznym.

Dbamy o bezpieczeństwo uczniów, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, podejmujemy działania profilaktyczne przeciwko negatywnym postawom, takim jak brak tolerancji, przemoc i uzależnienie. Propagujemy zdrowy tryb życia oraz kulturę spędzania czasu wolnego.

Wizja szkoły

Szkoła jest instytucją przyjazną i twórczą. Stwarza możliwości poznania świata muzyki, jej piękna i znaczenia w kulturze. Nauczyciele szkoły dążą do tego, by stać się wzorem postępowania etycznego dla uczniów. Są otwarci na zmiany zachodzące w procesie kształcenia, przy jednoczesnym stawianiu określonych wymagań edukacyjnych. Kształtują osobowość uczniów, stwarzają im warunki do rozwijania umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce, pomagają w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia muzycznego. Dążą do pełnej integracji między wszystkimi uczestnikami życia szkolnego.

W zmieniających się czasach chcemy coraz lepiej rozpoznawać potrzeby i rozwiązywać problemy uczniów. Staramy się pełnić rolę pedagoga, któremu można zaufać i w którym można znaleźć oparcie. Dążymy do stworzenia atmosfery, w której uczeń może czuć się bezpiecznie i w której będzie mieć optymalne warunki do rozwoju osobistego i profesjonalnego.

5. Sylwetka absolwenta

Chcielibyśmy, żeby nasza postawa - nauczycieli Szkoły - sprzyjała rozwojowi uczniów w poniższych obszarach:

Profesjonalizm i artyzm:

- wiedza z teorii muzyki, kontekst historii muzyki,
- gra na instrumencie lub śpiew,
- skuteczność, dokładność, regularność,
- zaangażowanie w uczeniu się, żywa współpraca z nauczycielem,
- odczytywanie z tekstu nutowego idei kompozytora, twórcze używanie własnej osobowości w respekcie do zapisu,
- występy sceniczne,
- balans między trzeźwością a emocjonalnością, szczerość przekazu,
- szukanie wewnętrznego miejsca ucznia, w którym może on czuć się bezpiecznie będąc wystawionym na opinie innych,
- poszukiwanie inspirujących i interesujących ucznia utworów wielu dziedzin sztuki i nauki (różne style muzyczne, literatura, sztuki graficzne, filozofia, itp.) oraz miejsc fizycznych i wirtualnych, w których można tych utworów doświadczać
- możliwość kontynuowania nauki w wyższych uczelniach muzycznych.

Osobowość i odnajdywanie się w społeczeństwie:

- uczciwość, życzliwość, tolerancyjność, otwartość,
- dbałość o dobro wspólne, wartości patriotyczne,
- poczucie własnej wartości, realizowanie własnej wyjątkowej osobowości oraz branie pod uwagę innych ludzi,
- przytomność, odpowiedzialność,
- korzystanie z różnorodnych możliwości dostępnych w świecie.

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Miłość i szacunek dla Ojczyzny

Dążeniem Szkoły jest promowanie postawy patriotycznej. Podczas zajęć szkolnych uczniowie zapoznają się z dorobkiem artystycznym polskich kompozytorów i wykonawców.

Poprzez działania artystyczne dbamy o podtrzymywanie tradycji obchodzenia świąt narodowych oraz ważnych rocznic historycznych. Uczestnictwo uczniów i nauczycieli w takich projektach muzycznych wpływa na pogłębienie szacunku dla dokonań i osiągnięć poprzednich pokoleń Polaków. Równocześnie kształtuje się poczucie przynależności do społeczności szkolnej, polskiej, europejskiej i światowej.

Kultura osobista oraz tolerancja i szacunek wobec wszystkich ludzi

Szkoła jest miejscem, gdzie relacja uczeń-mistrz stwarza warunki do przekazywania pozytywnych wzorców postępowania. Na lekcjach indywidualnych oraz grupowych wdramy uczniów do przestrzegania zasad dobrego wychowania, uczymy panować nad negatywnymi emocjami oraz reagować na różne formy nieuczciwości lub agresji. Promujemy życzliwość i szacunek należny każdemu człowiekowi.

Miłość i szacunek do świata kultury i sztuki

Obcowanie z muzyką daje młodzieży asumpt do rozwijania własnej wrażliwości na szeroko pojmowaną sztukę. Czynne uczestnictwo w koncertach, festiwalach oraz warsztatach muzycznych rozwija w nich świadomość współtworzenia kultury wysokiej, umożliwia poznanie pozaszkolnego środowiska artystycznego. Rozbudza zainteresowanie innymi dziedzinami sztuki.

Świadome zaangażowanie się w kierunkową aktywność i osiąganie celów

Prowadzona w szkole indywidualizacja procesu nauczania pozwala rozwijać specyficzne uzdolnienia muzyczne ucznia. Dzięki temu on sam może poznać swoje „mocne i słabe strony”, pracować nad odkrywaniem własnego potencjału oraz budzić w sobie motywację do pracy i pasję muzykowania. Sprzyjają temu występy na koncertach, konkursach i innych projektach artystycznych.

Samorealizacja, czyli dążenie do pełnego urzeczywistnienia siebie poprzez twórczą i odtwórczą aktywność artystyczną

Szkoła promuje rzetelność i systematyczność pracy oraz uczy organizacji czasu. Umożliwia prezentację dokonań wychowanków, dzięki czemu staramy się przygotować uczniów do samodzielności w realizacji postawionych zadań oraz inspirować do wyrażania własnych emocji w twórczości muzycznej.

Dokładamy starań, aby występy uczniów były polem do nauki przeżywania sukcesów i porażek, uczymy konstruktywnej krytyki i odporności na chwilowe niepowodzenia. Torujemy drogę do samodzielnej działalności artystycznej uczniów, inspirujemy również do własnej twórczości.

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Obszary oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych

1) Głównym obszarem oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych w szkole są zajęcia dydaktyczne.

Specyfika szkoły artystycznej (muzycznej) określa sposób przeprowadzenia kształcenia uczniów zarówno poprzez zajęcia dydaktyczne zbiorowe jak i indywidualne. Ich prawidłowa realizacja jest określona w Statucie Szkoły oraz w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania. Dokumenty te są podstawą dla Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i określają warunki jego realizacji.

- Pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkole muzycznej, to zarówno nauczyciele przedmiotów teoretycznych, jak i praktycznych. Oprócz podstawowych obowiązków dydaktycznych, do których są zobowiązani pracownicy pedagogiczni i do których mają gruntowne przygotowanie pod względem artystycznym, metodycznym i psychologiczno-pedagogicznym, ważnym aspektem są powinności wychowawcze.
- W tak pojmowanym modelu pracy nauczyciela w szkole muzycznej, można wyróżnić konkretne pola działania i wychowania:

Nauczyciel jako moderator edukacji kulturalnej

- pogłębia zainteresowania uczniów, zachęca do samokształcenia i rozwijania uzdolnień,
- rozwija wrażliwość estetyczną uczniów, uwrażliwiając ich na piękno, ale jednocześnie uwzględnia i szanuje ich odmienność,
- rozwija w uczniach wyobraźnię muzyczną, pamięć i koncentrację,
- odkrywa przed uczniami wartości artystyczne, dając im okazję do samodzielnej oceny dzieł

muzycznych,

- kształci poczucie własnej wartości i samokrytycyzmu,
- wyrabia w uczniach umiejętność oceny własnych osiągnięć, zarówno ocenę normatywną (porównanie siebie w grupie) jak i idiograficzną (porównanie ucznia do siebie samego na przestrzeni miesięcy czy lat nauki),
- dba o przekazywanie wartości patriotycznych,
- rozbudza zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zespołowego,
- kształtuje osobowość artystyczną,

Nauczyciel jako „przewodnik” artystyczny oraz wsparcie emocjonalne

- tworzy warunki umożliwiające wszechstronny rozwój uczniów,
 - stwarza życzliwą i przyjazną atmosferę pracy,
 - dba o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem oraz z jego rodzicami,
 - kształtuje wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne,
 - poprzez własną moralną postawę nie stwarza rozdzwiewu pomiędzy teorią a tym, jak jest postrzegany przez ucznia,
 - wychowuje w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
 - uczy systematyczności i punktualności,
 - uczy pokonywania trudności i przezwyciężania tremy,
 - przestrzega przed podejmowaniem działań i zachowań ryzykownych,
 - udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych, co wiąże się z umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb, możliwości i poziomu ucznia,
 - kształci pamiętając o pozytywnym motywowaniu ucznia,
 - rozbudza w uczniu pasję i radość z obcowania ze sztuką.
 -
- 2) Drugim obszarem oddziaływania profilaktycznego i wychowawczego jest szeroka oferta **zajęć nieobowiązkowych i pozaszkolnych**, takich jak koncerty, audycje i wykłady, która służy rozwojowi osobowości, zainteresowań a także prezentacji wiedzy i umiejętności uczniów. Szkoła zachęca do korzystania z wybranych elementów tej oferty zajęć, w zgodzie z zainteresowaniami uczniów.
- Nauczyciel może także pomóc w poszerzaniu zainteresowań i rozwijaniu kultury muzycznej, a także w umiejętności oceny jej estetycznej wartości, poprzez umożliwienie uczniom kontaktu z „żywą muzyką” artystyczną na salach koncertowych, spektaklach operowych i teatralnych. W ten sposób może wpłynąć na zwiększenie ich przeżyć estetycznych, których nie jest w stanie zastąpić nagranie i tym samym wykształcić potrzebę korzystania z oferty tych instytucji.
- 3) Trzeci obszar oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych to **formy systematycznego informowania i współpracy uczniów, rodziców, nauczycieli i dyrekcji**. Do ukształtowania pożądanej postawy uczniów niezbędna jest wymiana opinii, przekazywanie sugestii, obieg informacji wewnątrz całego grona społeczności szkolnej i rodzicielskiej.

8. Ogólne założenia programu profilaktyczno-wychowawczego

Szkoła ma zagwarantowaną autonomię w opracowywaniu własnego programu wychowawczo-profilaktycznego, który uwzględnia cele i zadania dydaktyczne oraz społeczne. Najważniejszym założeniem tego programu jest dobro uczniów, ich szczęście, spełnienie, harmonijny rozwój. W związku z tym naszymi celami pozostają:

Cele wychowawcze:

- rozwój artystyczny: dbanie o kompletny rozwój artystyczny uczniów; umożliwianie poznawanie świata w jego całości i złożoności; wspomaganie samodzielności uczenia się; inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć; motywowanie do dalszej edukacji;
- rozwój duchowy: dbanie o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- rozwój psychiczny: rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw; rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów;
- rozwój społeczny: podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi; bezpośrednia współpraca z rodzicami uczniów oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły; wzmacnianie przywiązania do historii i tradycji narodowych, poczucia tożsamości narodowej, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.

Cele profilaktyczne:

- rozwój fizyczny: zachęcanie do aktywności fizycznej, która może być znakomitą odskocznią od wysiłku emocjonalnego i intelektualnego;
- profilaktyka zagrożeń: reagowanie na wczesne sygnały problemów związanych z zagrożeniami uzależnień;
- pomoc psychologiczno - pedagogiczna: Informowanie o możliwości korzystania z pomocy w specjalistycznych poradniach (w tym w Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Centrum Edukacji Artystycznej);
- pedagogizacja rodziców: bieżąca i ścisła współpraca nauczycieli z rodzicami;
- rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli: szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne.

9. Uczestnicy i realizatorzy programu profilaktyczno-wychowawczego

Dyrektor i kierownictwo szkoły:

- tworzą warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- dbają o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- tworzą w szkole klimat współpracy i zaufania,
- inspirują nauczycieli do wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- wspomagają nauczycieli i uczniów w realizacji zadań,
- nadzorują zgodność działania szkoły ze statutem, WZO i regulaminami obowiązującymi w szkole,
- nadzorują realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Zespół d/s Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- diagnozuje potrzeby środowiska uczniowskiego,
- planuje szkolenia dla uczniów i nauczycieli,
- planuje doskonalenie zadań profilaktycznych i wychowawczych,
- koordynuje pracę wychowawczo-profilaktyczną.

Rada Pedagogiczna:

- konsultuje tworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego,
- realizuje uchwalony przez Radę Rodziców program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczy w ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- tworzą warunki umożliwiające wszechstronny rozwój uczniów,
- kształtują wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne,
- wychowują w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- dbają o przekazywanie wartości patriotycznych,
- pogłębiają zainteresowania uczniów, zachęcają do samokształcenia i rozwijania uzdolnień,
- rozwijają wrażliwość estetyczną uczniów, uwrażliwiając ich na piękno,
- rozwijają u uczniów wyobraźnię muzyczną, pamięć i koncentrację,
- uczą pokonywania trudności, przezwyciężania tremy,
- rozbudzają zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zespołowego,
- stwarzają życzliwą przyjazną atmosferę pracy,
- uczą systematyczności i punktualności,
- kształcą poczucie własnej wartości i samokrytycyzmu,
- kształtują osobowość artystyczną.

Rada Rodziców:

- uchwała program wychowawczo-profilaktyczny,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i kierownictwem Szkoły, podejmując działania wspierające realizację programu wychowawczo-profilaktycznego,
- aktywizuje rodziców do uczestnictwa i współorganizacji projektów artystycznych i wychowawczych Szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- współpracuje z organami kierowniczymi Szkoły,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej Szkoły,
- jest wyrazicielem postaw i potrzeb środowiska uczniowskiego,
- dba o dobre imię szkoły, współtworzy jej tradycje,
- inspirowanie do podejmowania działalności wolontarystycznej i edukacji rówieśniczej,
- uczestniczy przy realizacji projektów edukacyjnych lub artystycznych organizowanych przez Szkołę.

CZĘŚĆ II

1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego

W roku szkolnym 2021/2022 zrealizowano dużą część zaplanowanych działań.

W zakresie lepszej organizacji czasu przeprowadzono lekcję otwartą „*Nadszedł wrzesień. Motywacja, cele i zarządzanie czasem w nowym roku szkolnym*”, udostępniono do ćwiczeń sale lekcyjne, kiedy nie są w nich przeprowadzane lekcje a także otwarto obydwa budynki szkoły w niedziele. Umożliwiono uczniom wybór dogodnych terminów zajęć teoretycznych, tak, by nie musieli przyjeżdżać do szkoły 6 dni w tygodniu.

W zakresie pomocy uczniom w radzeniu sobie ze stresem zorganizowano liczne lekcje otwarte, audycje i koncerty na terenie szkoły oraz poza nią. Wielu nauczycieli odbyło szkolenia z zakresu technik rozluźniających i relaksujących, prawidłowej postawy podczas gry na instrumencie czy innych problemów wykonawczych i interpretacyjnych.

Wspierano uczniów w ich zdrowiu psychicznym: propagowano dobre wzorce pracy z uczniami, dbano o przyjazną atmosferę pracy i empatię. Wspierano uczniów w sytuacjach trudnych i informowano o specjalistycznych placówkach udzielających wsparcia psychologicznego oraz ofercie warsztatów o tematyce psychologicznej.

Pogłębiano współpracę z rodzicami uczniów poprzez zachęcanie nauczycieli przedmiotu głównego do utrzymywania z nimi stałego kontaktu, zachęcanie rodziców do regularnego korzystania z dziennika elektronicznego oraz informowanie rodziców uczniów nowoprzyjętych o specyfice szkoły i stawianych wymaganiach.

W dniach 18 lutego – 4 marca 2022 r. przeprowadzono ankietę, której celem było zbadanie poziomu zadowolenia z pracy oraz jakości relacji pomiędzy nauczycielami a pozostałymi członkami społeczności szkolnej. Wnioski z tej ankiety stały się rekomendacją działań do realizacji w roku szkolnym 2022/2023:

1. Podtrzymać pozytywną atmosferę oraz bezpieczeństwo pracy panujące w szkole i utrzymać dobry kontakt między członkami społeczności szkolnej,
2. Zwiększyć wśród nauczycieli zainteresowanie ogólnym dobrostanem uczniów oraz wzmocnić kontakt z rodzicami uczniów,
3. Zorganizować szkolenia dla nauczycieli z zakresu psychologii (tęma, dysfunkcje, depresja, uzależnienia, itp.)
4. W celu oswajania się uczniów z tęmą podtrzymać organizację koncertów, audycji i innych projektów artystycznych w szkole.

2. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2022/2023

- podejmowanie działań związanych z psychofizycznym przygotowaniem uczniów szkół artystycznych do występu publicznego poprzez:
 - a. warsztaty i treningi psychologiczne,
 - b. obecność pedagoga podczas występów w celu kreowania pozytywnej i mobilizującej atmosfery na backstagu,
 - c. udzielanie specjalistycznych konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom.
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów i ich rodzin.
- zapewnianie dzieciom i młodzieży pochodzącym ze środowisk migracyjnych, w szczególności

z Ukrainy, wsparcia edukacyjnego w sferze językowej, poznawczej, edukacyjnej i wychowawczej, dostosowywanie materiałów edukacyjnych i metod nauczania do potrzeb uczniów.

3. Diagnoza aktualnych potrzeb

W dniach 19-23 września przeprowadzono ankietę. Badaniu poddani zostali uczniowie PSM II st. klas III i IV cyklu 6-letniego (71 respondentów), nauczyciele przedmiotów teoretycznych uczący w tych klasach (5 respondentów) oraz obsługa administracyjna szkoły (3 respondenów).

Przedmiotem badania były następujące zagadnienia:

- Zbadanie świadomości uczniów w zakresie uzależnienia od różnych używek (nikotyna, alkohol, narkotyki).
- Rozpoznanie poziomu relacji międzyuczniowskich
- Zbadanie poziomu poczucia zagrożenia uczniów stwarzanego przez innych uczestników społeczności szkolnej

Wnioski wynikające z przeprowadzonej ankiety:

- Podtrzymać pozytywną atmosferę oraz bezpieczeństwo pracy panujące w szkole ,
- Potrzeba uświadamiania uczniów o szkodliwości używania nikotyny,
- Podtrzymać dobry kontakt oraz poczucie zaufania między członkami społeczności szkolnej.

4. Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego

Na podstawie wniosków z ewaluacji programu profilaktyczno-wychowawczego z poprzedniego roku szkolnego, rekomendacji Centrum Edukacji Artystycznej na obecny rok szkolny jak również wniosków z przeprowadzonej ankiety opracowano diagnozę aktualnych potrzeb, która obejmuje następujące obszary:

1. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych i przemocowych:
 - a. stała kontrola stanu bezpieczeństwa w szkole
 - b. Zwiększyć wśród nauczycieli zainteresowanie ogólnym rozwojem uczniów oraz wzmocnić kontakt z ich rodzicami,
 - c. Podtrzymać pozytywną atmosferę oraz bezpieczeństwo pracy panujące w szkole i utrzymać dobry kontakt między członkami społeczności szkolnej,
2. Kształtowanie postaw prospołecznych.
 - a. Działania związane z okolicznościowymi uroczystościami
3. Doskonalenie pracy własnej ucznia
 - a. Rozwijanie osobowości artystycznej uczniów poprzez wskazywanie wartościowych artystycznie dzieł muzycznych, przedsięwzięć artystycznych na wysokim poziomie (nie zawsze te promowane w mediach są artystycznie wartościowe);
 - b. Kształtowanie indywidualności artystycznej uczniów poprzez wyrabianie w uczniach umiejętności oceny własnych osiągnięć, poczucia własnej wartości, ale także samokrytycyzmu;
 - c. Podtrzymać organizację koncertów, audycji i innych projektów artystycznych w szkole.
 - d. umożliwianie spotkań, muzykowania i ćwiczenia w szerszym gronie, z nauczycielami i rówieśnikami.
4. Wspomaganie uczniów w sytuacjach stresowych, budowanie odporności psychicznej

- a. Zorganizowanie szkoleń dla nauczycieli z zakresu psychologii (trema, dysfunkcje, depresja, uzależnienia, itp.)
 - b. Wykorzystywanie wiedzy zdobytej przez nauczycieli podczas szkoleń organizowanych przez CEA. Reagowanie w sytuacji zaburzeń depresyjnych i uzależnień;
 - c. Organizowanie koncertów, audycji i innych projektach artystycznych
 - d. Zachęcanie nauczycieli do towarzyszenia ich uczniom podczas występów i konkursów
 - e. Wykorzystanie dodatkowych godzin pracy na konsultacje z uczniami i rodzicami
5. Dbanie o integrację młodzieży pochodzącej z zagranicy i pomoc w asymilacji ze środowiskiem szkolnym.

5. Wykaz specjalistycznych placówek

- **Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie**

Psycholog: **Agnieszka Abramiuk**

Adres: BSA, ul. Miodowa 24A, 00-246 Warszawa

Dyżury: środa 14.30 - 20.30

Kontakt: tel. 22 831 21 75 w. 35, tel. kom. 728 206 490, e-mail: abramiuk@cea.art.pl

Skype: SPPP CEA w Warszawie

- Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży ze Środowisk Zagrożonych Alkoholizmem „Opta”, ul. Okólnik 11 A m. 34, 00-368 Warszawa, tel. 22 826 39 16
- Rodzinna Poradnia Profilaktyki i Terapii MONAR, ul. Hoża 57, 00-681 Warszawa, tel. 22 621 13 59
- Ogólnopolski Telefon Zaufania 0 801 199 990
- Ogólnopolski Telefon Zaufania – linia anonimowa, tel.: 116 111
- Policyjny Telefon Zaufania 0 800 120 226
- „Zatrzymaj przemoc” tel. 0 800 120 148

6. Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2022-2023

Lp.	Obszar	Zadania	Termin	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
1.	Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych i przemocowych.	Zwracanie uwagi na niestosowne zachowanie uczniów	Cały rok szkolny	Wszyscy członkowie społeczności szkolnej	ankieta
		Zakaz palenia papierosów przed budynkiem szkoły	Cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, portierzy	
		Dbanie o wyposażenie szkoły	Cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, nauczyciele, portierzy	
2.	Kształtowanie postaw prospołecznych.	Złożenie kwiatów w Kościele św. Krzyża i uroczysta msza św. z okazji rocznicy śmierci F. Chopina.	16 października 2022 r. godz. 19.00	Dyrekcja, nauczyciele, Rada Rodziców, Samorząd Szkolny	
		Prace porządkowe na grobach muzyków (Cmentarz na Powązkach)	24-28 listopada 2022 r.	Nauczyciele, Rada Rodziców, Samorząd Szkolny	
	Działania związane z okolicznościowymi uroczystościami	Organizacja Wigilii szkolnej	21 grudnia 2022 r.	Dyrekcja, nauczyciele, Rada Rodziców, Samorząd Szkolny	
		Organizacja „Drzwi otwartych” dla kandydatów zdających do szkoły	12 lub 19 marca 2022	Dyrekcja, nauczyciele, Rada Rodziców, Samorząd Szkolny	Rozmowy z uczestnikami spotkania
3.	Doskonalenie pracy własnej ucznia:	Organizacja koncertów szkolnych i pozaszkolnych	Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych	Kierownictwo szkoły	Omawianie z uczniami prezentacji
		Umożliwianie uczniom muzykowania w szerszym gronie - audycje			
		Organizacja twórczych spotkań z wybitnymi osobowościami świata artystycznego			
		Udział nauczycieli w szkoleniach: <i>Sztuka uczenia się i planowania nauki – kluczowe kompetencje ucznia</i> - dr Grażyna Paciorek-Draus <i>Czy artyści potrzebna jest dojrzała osobowość?</i> -	26 września 2022 r. 6 grudnia 2022 r.	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina

ul. Bednarska 11, 00-310 Warszawa

		prof. dr hab. Zofia Konaszkiewicz			
4.	Wspomaganie uczniów w sytuacjach stresowych, budowanie odporności psychicznej	Udział uczniów w audycjach sekcyjnych, konkursach międzyszkolnych, ogólnopolskich i międzynarodowych	Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych	Kierownicy sekcji, nauczyciele	Omawianie z uczniami prezentacji
		Zachęcanie nauczycieli do towarzyszenia ich uczniom podczas występów i konkursów – współpraca z kierownikami sekcji	Zgodnie z kalendarzem konkursów	Kierownicy sekcji, nauczyciele	
		Przekazywanie uczniom informacji o ofercie warsztatów psychologicznych organizowanych przez CEA	Zgodnie z kalendarzem CEA	Dyrekcja, nauczyciele,	
		Udział nauczycieli w szkoleniach z zakresu psychologii i pedagogiki: <i>Technika Alexandra - od świadomości myśli i ciała do swobody w ruchu i podczas gry</i> <i>Pomoc psychologiczno- pedagogiczna udzielana uczniom z dysleksją rozwojową oraz ryzykiem dysleksji w szkole artystycznej</i> <i>Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla ucznia z opinią/orzeczeniem w szkole artystycznej</i>			
			30 września – 12 października 2022 r.	Prowadząca: Magdalena Kędzior	
			15 listopada 2022 r.	Prowadząca: Hanna Matusiak	
			29 listopada 2022 r.	Prowadząca: dr Anna Nogaj	
		Konsultacje nauczycieli z uczniami i rodzicami	Zgodnie z harmonogramem spotkań	Nauczyciele	
5.	Dbanie o integrację młodzieży pochodzącej z zagranicy i pomoc w asymilacji ze środowiskiem szkolnym.	Organizacja samopomocy uczniowskiej	W miarę potrzeb	Dyrekcja, Kierownicy sekcji, Samorząd szkolny	
		Współpraca z Samorządem i Radą Rodziców	W miarę potrzeb	Dyrekcja, Kierownicy sekcji,	
		Udział nauczycieli w szkoleniu <i>Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana ukraińskim uczniom w szkole artystycznej -</i>	4 października 2022 r.	Prowadząca: Hanna Matusiak	